

Investigating the Efficiency of Ultraviolet Irradiation for Inactivation of Free Living Nematodes in Water

*Dehghani M.H.¹, Zarei A.¹, Mahvi A.H.¹, Jahed Gh.R.¹, Kia E.B.²

¹Department of Environmental Health Engineering, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

²Department of Parasitology, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Received; 07 July 2011 Accepted; 06 September 2011

ABSTRACT

Background and Objectives: Free living nematodes due to their active movement and resistance to chlorination, don't remove in conventional water treatment processes thus can be entered to distribution systems and cause adverse health effects. UV irradiation can be used as a method of inactivating these organisms.

Materials and Methods: This study is done to investigate the effect of ultraviolet lamp on inactivation of free living nematode (Rhabditidae) in water. The effects of duration of irradiation, turbidity, temperature, UV dose and pH are investigated in this study. Ultraviolet lamp used in this study was a 11 watt lamp with intensity of 24 $\mu\text{w} / \text{cm}^2$.

Results: Contact time required to achieve 100% efficiency for larvae nematodes and adults were 9 and 10 minutes, respectively. Increase of turbidity up to 25 NTU decreased inactivation efficiency of larvae and adult nematodes from 100% to 66% and 100% to 64%, respectively. Change in pH ranged from 6 to 9 did not affect the efficiency of inactivation. With increasing temperature inactivation rate increased.

Conclusion: The results showed that there was a significant correlation between the increase in contact time, temperature rise and turbidity reduction with inactivation efficiency of lamp)($p<0.001$). Also the effect of the lamp on inactivation of larvae nematodes was more than the adults.

Keywords: Ultraviolet irradiation, Free living nematode, Water disinfection

*Corresponding Author: dehghanihadi@yahoo.com
Tel: +98 21 66 95 42 34, Fax: +98 21 66 41 99 84

بررسی کارایی پرتوتابی فرابنفش در غیرفعال سازی نماتودهای آزاد ری آب

محمد هادی دهقانی^۱، احمد زارعی^۲، امیرحسین محوی^۳، غلامرضا جاهد خانیکی^۴، عشرت بیگم کیا^۵

نویسنده مسئول: تهران، میدان انقلاب، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده بهداشت، گروه بهداشت محیط dehghanihadi@yahoo.com

دریافت: ۹۰/۰۳/۱۷ پذیرش: ۹۰/۰۶/۱۵

چکیده

زمینه و هدف: نماتودهای آزادی به دلیل حرکت فعلی و مقاومت شان به کلر، در فرایندهای متعارف تصفیه آب از بین نرفته و به همین دلیل می‌توانند وارد سیستم‌های توزیع آب شده و موجب بروز اثرات نامطلوب بهداشتی گردند. بنابراین کاربرد پرتوتابی فرابنفش (UV) می‌تواند به عنوان یکی از روش‌های غیرفعال سازی این ارگانیسم‌ها مدنظر قرار گیرد.

روش بررسی: در این مطالعه به بررسی کارایی لامپ UV در غیرفعال سازی نماتودهای آزادی شاخه رابتیده (*Rhabditida*) پرداخته شده و اثر زمان تابش، کدورت، دما، دوز تابش و pH بر میزان غیرفعال سازی مورد بررسی قرار گرفته است. لامپ UV مورد استفاده، یک لامپ ۱۱ وات و شدت پرتوودهی ۲۴ میکرووات بر سانتی متر مربع بود.

یافته ها: برای لارو نماتود در زمان تماس ۹ دقیقه و برای نماتود بالغ در زمان تماس ۱۰ دقیقه راندمان غیرفعال سازی لامپ به ۱۰۰٪ می‌رسید. با افزایش کدورت تا ۲۵ NTU راندمان غیرفعال سازی لارو از ۱۰۰٪ به ۶۶٪ و نماتود بالغ از ۱۰۰٪ به ۶۴٪ کاهش یافت. در مدت زمان تابش یکسان تغییر pH در محدوده ۶ تا ۹ تاثیری بر راندمان غیرفعال سازی نداشت. با افزایش دما میزان غیرفعال سازی افزایش یافت.

نتیجه گیری: نتایج حاصل از مطالعه نشان داد که ارتباط معنی داری بین افزایش زمان تماس، افزایش دما و کاهش کدورت با کارایی لامپ در غیرفعال سازی نماتود وجود دارد ($P < 0.001$). همچنین مشخص گردید تاثیر کارایی این لامپ بر روی لارو نماتود بیشتر از بالغ است.

وازگان کلیدی: پرتوتابی فرابنفش، نماتود آزادی، گندздایی آب

-
- ۱- دکترای بهداشت محیط، دانشیار دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران
 - ۲- کارشناس ارشد بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران
 - ۳- دکترای بهداشت محیط، استادیار دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران
 - ۴- دکترای بهداشت محیط، دانشیار دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران
 - ۵- دکترای انگل شناسی، استاد دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران

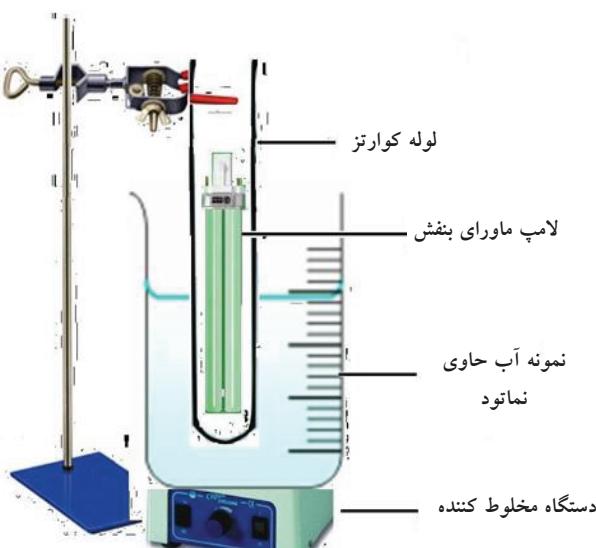
مقدمه

روش های رایج شیمیایی، کلرزنی و استفاده از گاز ازن و از روش های رایج فیزیکی حرارت، فیلتراسیون و پرتودهی را می توان نام برد (۴). رایج ترین روش گندздایی که تاکنون مورد استفاده واقع شده، کلرزنی بوده است اما با کشف تولید تری هالومتانها در گندздایی با کلر، استفاده از لامپ های ماورای بنفش کاربرد فراینده ای یافته است، به طوری که امروزه کلرزنی در کشورهای با سطح سلامت بالا دیگر کمتر استفاده می شود. کاربرد لامپ های ماورای بنفش در گندздایی آب، یک تکنولوژی نسبتاً جدیدی است و سابقه ای ۴۰ ساله دارد (۵). نخستین لامپ واقعی بخار جیوه در سال ۱۹۸۶ ساخته شد که بر مبنای تخلیه الکتریکی در یک لوله کم فشار حاوی بخار جیوه کار می کرد. گام های بعدی در کاربرد پرتوهای UV در گندздایی آب توسعه لامپ های جیوه مصنوعی در سال ۱۹۹۱ و استفاده از کوارتز به عنوان انتقال دهنده اشعه ماورای بنفش در سال ۱۹۰۶ بود. اولین برنامه گندздایی آب، در مارسی فرانسه در سال ۱۹۱۰ به اجرا در آمد. در سال ۱۹۲۹ گیتس ارتباط میان گندздایی فرابنفش و جذب نور ماورای بنفش توسط اسید نوکلیک را شناسایی کرد (۵). تاکنون تحقیقات گسترده ای بر روی گندздایی لامپ فرابنفش و غیرفعال سازی میکروارگانیسم ها و از جمله کرم های انگلی صورت گرفته است. سارا و همکاران میزان غیرفعال سازی تخم آسکاریس خوکی با استفاده از اشعه ماورای بنفش کم فشار را مورد بررسی قرار دادند (۶). در سال ۲۰۰۷ جادل و همکاران اثرات حرارت و میزان مقاومت نماتودهای آنتموپاتوزن نسبت به پرتوی UV را مورد مطالعه قرار دادند (۷). در سال ۲۰۰۷ گومز و همکاران، به مطالعه تصفیه پیشرفت پساب فاضلاب با استفاده از لامپ UV برای حذف میکروارگانیسم ها از جمله نماتودهای بیماری زا پرداختند (۸). در بررسی دیگری که توسط وانگ جیان لین و همکاران او انجام شد اثر ذرات معلق، کدورت و کلیفرم های مدفوعی و ارتقای تکنیک پرتو تابی بر روی کارایی لامپ فرابنفش در گندздایی پساب ثانویه، مورد بررسی قرار گرفت (۹).

در بسیاری از کشورهای در حال پیشرفت، عدم برخورداری از آب آشامیدنی سالم به یکی از چالش برانگیز ترین مشکلات بهداشتی تبدیل شده است. بدون شک در صورت عدم تامین آب سالم جایی برای سلامت انسان و رفاه جامعه وجود نخواهد داشت (۱). یکی از آلودگی های بسیار عمده و خطرناک منابع آب، آلودگی های زیستی است. آب می تواند به انواع میکروارگانیسم ها اعم از انواع باکتری ها، قارچ ها، ویروس ها و انگل ها آلوده شود. در این بین آلودگی به انواع کرم های انگلی یکی از شایع ترین بیماری های قابل انتقال از آب در نقاط مختلف دنیا گزارش شده است (۲). کرم های انگلی به گونه های مختلفی شامل ترماتودها، سستودها، نماتودها و ... دسته بندی می شوند. نماتودها که گونه ای از این کرم های انگلی می باشند، دسته ای از عوامل موجود در آب های شیرین هستند که منبع غذایی برای بی مهرگان و مهرداران کوچک نظیر ماهی و تعدادی از قارچ ها محسوب می شوند. تخمین زده شده است که صد ها میلیون نماتود در هر ۴۰۴۷ متر مربع در ۷/۶ سانتی متری بستر صافی آب آشامیدنی می تواند حضور داشته باشد. نماتودهای آزادی معمولاً کفری یا ساکن خاک های مرطوب هستند. در مکان های هوایی طبیعی که حاوی مواد غذایی میکروبی و باکتری باشد، زیست می نمایند بنابراین آنها در فیلتر های شنی کند، واحدهای تصفیه بیولوژیکی فاضلاب و نیز به تعداد زیادی در پساب تصفیه ثانویه دیده می شوند. به دلیل حرکت فعال و مقاومت شان به کلر، در فرایندهای متعارف تصفیه آب از بین نرفته و به همین دلیل می توانند به فور به سیستم های توزیع آب وارد شوند. اغلب نماتودهای موجود در منابع آب مورد استفاده در تصفیه خانه های آب آشامیدنی از رواناب های خاک و رودخانه های با جریان زیاد که ارگانیسم های کف را شناور می کنند یا از پساب فاضلاب ها ناشی می شوند (۳ - ۱).

روش های گوناگونی برای گندздایی منابع آب وجود دارد که به طور کلی به دو دسته شیمیایی و فیزیکی تقسیم می شوند. از

پلیت‌های حاوی نماتود کشت داده شده با ۲۰ میلی لیتر (PBS) pH ۷/۴ phosphate-buffered saline با شو داده شد تا نماتودها وارد محلول شده و از محیط کشت جدا شوند. سپس مخلوطی از ۲۰۰ میلی لیتر نمونه آب کلرزدایی شده به همراه ۲۰ میلی لیتر PBS که با آن محیط کشت شست و شو داده شده بود، آماده گشت. بدین ترتیب نمونه ای ۲۲۰ میلی لیتری تهیه شد که ۱۱۰ میلی لیتر از آن به عنوان شاهد در داخل بشر ریخته شد و شمارش تعداد لارو مرده و زنده برای ۰/۵ میلی لیتر از آن صورت پذیرفت و ۱۱۰ میلی لیتر باقیمانده در زمان‌های مختلف از ۱ تا ۱۰ دقیقه در معرض پرتو ماورای بنفس قرار داده شد و مورد آنالیز قرار گرفت. در طول آزمایش میانگین فاصله نمونه در معرض پرتو از لامپ Philips-tUV ۲ سانتی متر بوده و نیز دمای آب در حین انجام آزمایشات به استثنای زمان مطالعه تاثیر دما، در ۲۰ درجه سانتی گراد ثابت نگه داشته شد. در این تحقیق زمان ماند ثابت (۱۰ دقیقه) نگهداشته شده و تاثیر کدورت‌های مختلف بر میزان کارایی غیرفعال سازی نماتودها در لامپ ماورای بنفس بررسی می‌شد. نمونه‌های آب گرفته شده از آب شهری تهران دارای کدورت زیر حد استاندارد و اکثراً کمتر از ۰/۵ NTU بود. به همین دلیل از کدورت سنتیک در آزمایشگاه استفاده شد.

شکل ۱: طرح شماتیک راکتور فرابنفش

در این مطالعه به بررسی کارایی لامپ گندزدای فرابنفش در تصفیه آب حاوی نماتود آزادی پرداخته شده و تاثیر پارامترهای کدورت، pH، دما و مدت زمان تماس بر میزان کارایی لامپ فرابنفش مورد بررسی قرار گرفته است.

مواد و روش‌ها

این مطالعه از نوع تجربی بوده و در آن به بررسی کارایی لامپ‌های گندزدای فرابنفش در تصفیه آب حاوی نماتودهای آزادی (لارو و بالغ) و بررسی اثر مدت زمان تماس، کدورت، pH و دما بر میزان کارایی لامپ فرابنفش پرداخته شده است. لامپ ماورای بنفس کم فشار مورد استفاده، لامپ ۱۱ وات Philips-tUV ساخت کشور لهستان به طول ۱۶ و عرض ۳ سانتی متر با میزان شدت پرتوهای ۲۴ میکرووات بر سانتی متر مربع بود. در این آزمایشات از یک راکتور ۱۰۰۰ میلی لیتری استفاده شد. لامپ در داخل لوله کوارتز قرار داده شد و سپس داخل راکتور مربوط قرار گرفت. پیش از هر بار استفاده، ۳ الی ۵ دقیقه برای گرم شدن و رسیدن به حالت ثابت استفاده شد. لوله کوارتز بعد از انجام هر آزمایش تمیز شده تا بر روی کارایی لامپ تاثیر نامطلوبی نگذارد. طرح شماتیک راکتور فرابنفش در شکل (۱) نمایش داده شده است.

نماتود مورد آزمایش در این مطالعه از نوع نماتودهای آزادی شاخه رایتیده (Rhabditida) بود که از آزمایشگاه کرم شناسی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران به صورت کشت داده شده، تهیه می‌گردید. اندازه بالغ و لارو نماتود مطالعه به ترتیب ۸۰۰ و ۱۵۰ میکرون می‌باشد. بنابراین برای شمارش از میکروسکوپ نوری استفاده شد. برای شمارش نمونه ۰/۵ میلی لیتر با نمونه بردار برداشته و زیر لام و لامل با میکروسکوپ شمارش گردید (۳). شمارش سه بار تکرار گردیده سپس متوسط تعداد در حجم مورد محاسبه قرار گرفت. نمونه آب مورد آزمایش آب شهری بود. به نمونه‌های برداشت شده چند قطره تیوسولفات سدیم افزوده شد تا مزاحمت کل برای تحت تاثیر قرار دادن نماتودها از بین برود. سپس

۳۶۰۰ $\mu\text{w.s/cm}^2$ راندمان غیر فعال سازی لامپ به ۱۰۰٪ رسید (شکل ۲).

تأثیر دوز لامپ

نتایج حاصل از این مطالعه نشان داد که تاثیر کارایی لامپ بر روی لارو نماتود بیشتر از بالغ است. به طوری که حداقل دوز ۳۶۰۰ $\mu\text{w.s/cm}^2$ برای غیر فعال سازی نماتود بالغ را بیتده و برای لارو آن $3240 \mu\text{w.s/cm}^2$ در فاصله ۲ سانتی متری در مدت زمان تابش ۱۰ دقیقه می باشد. در بررسی انجام گرفته توسط واعظی و همکاران در مورد کاربرد پرتو فرابینش برای گندزدایی فاضلاب و بررسی اثر آن بر تخم آسکاریس، حداقل دوز لازم برای غیرفعال سازی تخم آسکاریس $mw.s/cm^2$ ۴۴۰ در زمان تابش ۵ دقیقه در فاصله ۶ سانتی متر از لامپ مشخص گردید (۱۰).

در مطالعه ای که توسط سارا الف و همکاران در رابطه با میزان غیرفعال سازی تخم آسکاریس خوکی با استفاده از اشعه ماورای بنفش کم فشار صورت پذیرفت به این نتیجه انجامید که برای غیرفعال سازی تخم های دست نخورده میزان دوزهای تابش تا $800 mw.s/cm^2$ و برای تخم های پوست کنده شده تا $50 mw.s/cm^2$ لازم است (۶). دوزهای مورد نیاز برای غیرفعال سازی در هر دو مطالعه به طور قابل ملاحظه ای بیشتر از دوز مورد نیاز برای غیرفعال سازی لارو و نماتود بالغ مطالعه حاضر می باشد زیرا حساسیت لارو و نماتود بالغ در مقایسه با تخم کرم آسکاریس بیشتر است.

نتیجه گیری

تأثیر کدورت

نتایج این مطالعه نشان که در مدت زمان تابش ۱۰ دقیقه با افزایش کدورت تا $25 NTU$ راندمان غیرفعال سازی لارو نماتود از ۱۰۰٪ به ۶۶٪ کاهش یافته است. از طرفی در رابطه با نماتود بالغ در مدت زمان تابش ۱۰ دقیقه، راندمان غیرفعال سازی تا $NTU 9$ میزان کدورت با افزایش ثابت ولی راندمان غیرفعال سازی از 25 به ۶۴٪ کاهش می یابد.

به منظور تعیین اثر کدورت از خاک رس استفاده شد. تاثیر خاک رس تا کدورت حدود $30 NTU$ بر روی کارایی لامپ بررسی شد. اندازه ذرات خاک رس بتونیت در محدوده کمتر از ۲ میکرون می باشد. به دلیل امکان ته نشینی ذرات خاک رس در محیط پایلوت در هنگام پرتو دهی اختلاط با استفاده از یک مخلوط کننده صورت می گرفت.

یافته ها

کارایی غیرفعال سازی لارو و نماتود های بالغ در شرایط مختلف آزمایشگاهی از نظر زمان تابش، دوز لامپ، کدورت، دما و pH موردنیزه و مقایسه قرار گرفته است. در شکل های ۲-۴ کارایی لامپ فرابینش در غیرفعال سازی نماتودهای آزادی در زمان های مختلف تابش همچنین تاثیر تغییرات کدورت و دما در غیرفعال سازی نماتودهای آزادی در زمان تابش ۱۰ دقیقه با دوز یکسان ارایه گردیده است. همان طوری که در شکل ها دیده می شود تاثیر تغییرات زمان تابش از ۲ دقیقه تا ۹ دقیقه، تاثیر تغییرات دما در محدوده $21-45$ درجه سانتی گراد، میزان کدورت در محدوده $6-25 NTU$ و pH در محدوده $6-9$ مورد بررسی قرار گرفند.

در این مطالعه برای تعیین ارتباط بین کارایی غیرفعال سازی و متغیرهای سنجش شده از آزمون رگرسیون خطی استفاده گردید. نتایج نشان داد که بین افزایش مدت زمان تابش و افزایش کارایی لامپ، بین افزایش کدورت و کاهش کارایی لامپ و همچنین بین افزایش دما و افزایش کارایی لامپ، ارتباط معنا داری وجود دارد ($P<0.001$).

بحث

تأثیر زمان تابش

نتایج حاصل از مطالعه نشان داد که با افزایش زمان تماس کارایی لامپ در غیرفعال سازی نماتودها افزایش می یابد. برای لارو نماتود در زمان تماس 9 دقیقه (دوز $3240 \mu\text{w.s/cm}^2$) و برای نماتود بالغ در زمان تماس 10 دقیقه (دوز

مطالعات انجام شده توسط سایر محققان بیانگر آن است که تاثیر دما بر میزان دوز پاسخ، بستگی به نوع میگروار گانیسم دارد. به عنوان مثال مطالعات صورت گرفته نشان داده است که غیرفعال سازی باکتریوفاژ MS2، بستگی به دما ندارد (۱۱ و ۱۲). اما در مورد اشریشیاکلی و ژیارديا لامبليا نيز ثابت گردیده که با افزایش دما از ۵ به ۳۵ درجه سانتي گراد میزان کارایی لامپ در حدود ۱۰ درصد افزایش می یابد.

تأثیر pH

جهت بررسی میزان تاثیر pH بر میزان غیرفعال سازی نماتود بالغ و لارو یک محدوده pH از ۶ تا ۹ مورد بررسی قرار گرفت. نتایج آزمایشات نشان داد که تغییر pH در این محدوده بر میزان کارایی غیرفعال سازی نماتود توسط لامپ ماورای بنفسش تاثیر ندارد. (جداول ۱ و ۲) این یافته با نتایج مطالعه مالی جی بی جی آر که به بررسی مهندسی سیستم‌های اشعه ماورای بنفسش در گندزادایی آب آشامیدنی پرداخته بود هم خوانی دارد (۱۴). با توجه به نتایج این مطالعه به نظر می‌رسد می‌توان از سیستم‌های پرتوتابی UV در صورت رعایت شرایط مطلوب برای گندزادایی پساب های خروجی از تصفيه خانه های فاضلاب سود جست و نیز کارایی این سیستم را در تلفیق با سایر فرایندها مثل کاربرد هم‌زمان UV و H₂O₂ یا UV و ازن برای گندزادایی آب و فاضلاب مورد بررسی های بیشتر قرار داد.

جدول ۲ : تاثیر pH بر کارایی غیرفعال سازی نماتود بالغ آزادی در زمان تابش ۱۰ دقیقه (دوز یکسان)

درصد کارایی غیرفعال سازی نماتود بالغ	pH
.	۶
.	۶/۵
.	۷
.	۷/۵
.	۸
.	۸/۵
.	۹

به عبارتی دیگر، با افزایش میزان کدورت کارایی لامپ در غیرفعال سازی نماتودها کاهش می یابد. (شکل ۳) کاهش کارایی در اثر افزایش کدورت به دلیل قدرت پخش کنندگی نور توسط ذرات مسبب کدورت می باشد. نتایج بررسی صورت گرفته در رابطه با اثر ذرات معلق بر روی کارایی لامپ فرابنفش در گندزادایی پساب ثانویه توسط وانگ جیان لین و همکاران، نشان داد که با افزایش میزان کدورت، دستیابی به یک استاندارد مطلوب تصفیه توسط لامپ فرابنفش مشکل می شود و ذرات، به ویژه ذرات بزرگ تاثیر چشمگیری بر روی میزان کارایی گندزادایی دارند که با نتایج این مطالعه هم خوانی دارد (۹).

تأثیر دما

محدوده دمایی مورد مطالعه برای تعیین اثر دما در این آزمایش از ۰°C ۲۱-۴۵ بود. نتایج آزمایشات نشان داد که دما بر میزان کارایی غیرفعال سازی تاثیر دارد و با افزایش دما کارایی غیرفعال سازی افزایش می یابد. به عبارتی دیگر در مدت زمان تابش ۱۰ دقیقه با افزایش دمای آب راندمان لامپ در غیرفعال سازی لارو و نماتود بالغ افزایش یافت. در رابطه با لارو، افزایش راندمان از ۱۸/۵ در دمای ۰°C ۲۱ به ۸۹٪ در دمای ۰°C ۴۵ تغییر یافته و افزایش راندمان برای نماتود بالغ از ۱۲/۵٪ در ۰°C ۲۱ تا ۷۸/۸٪ در ۰°C ۴۵ متغیر بود (شکل ۴).

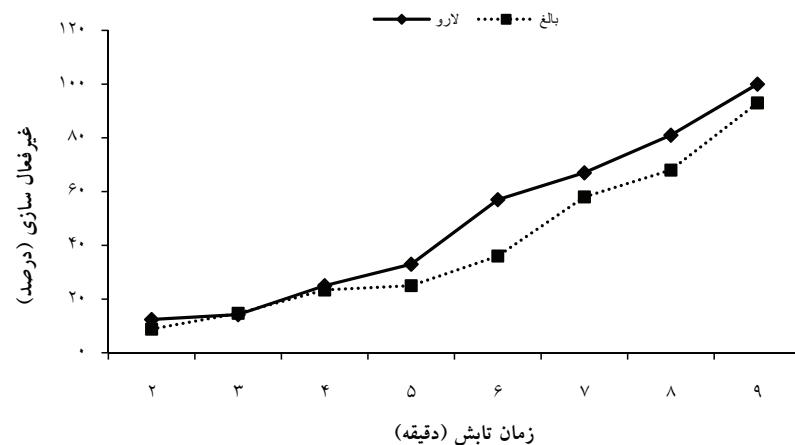
جدول ۱ : تاثیر pH بر کارایی غیرفعال سازی لارو نماتود آزادی در زمان تابش ۱۰ دقیقه (دوز یکسان)

درصد کارایی غیرفعال سازی لارو نماتود	pH
.	۶
.	۶/۵
.	۷
.	۷/۵
.	۸
.	۸/۵
.	۹

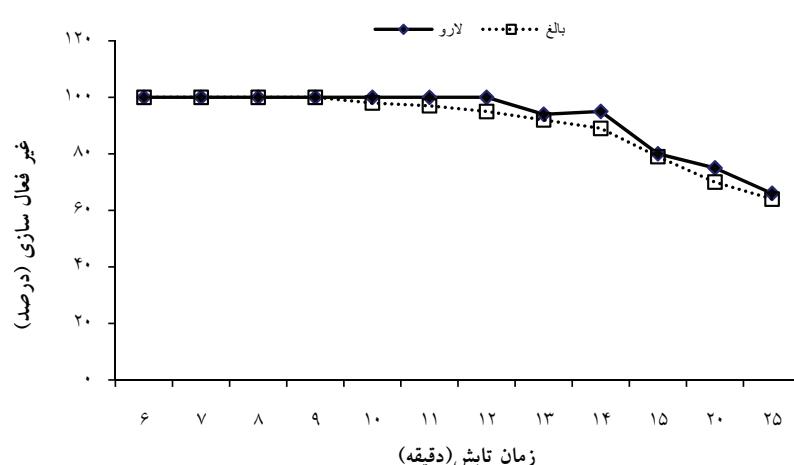
برخود لازم می دانیم از کارشناسان محترم آزمایشگاههای میکروبیولوژی محیط و انگل شناسی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران که در انجام آزمایشات و تهیه نمونه های نماتود با نویسندها تشریک مساعی نمودند صمیمانه تشکر نماییم.

تشکر و قدردانی

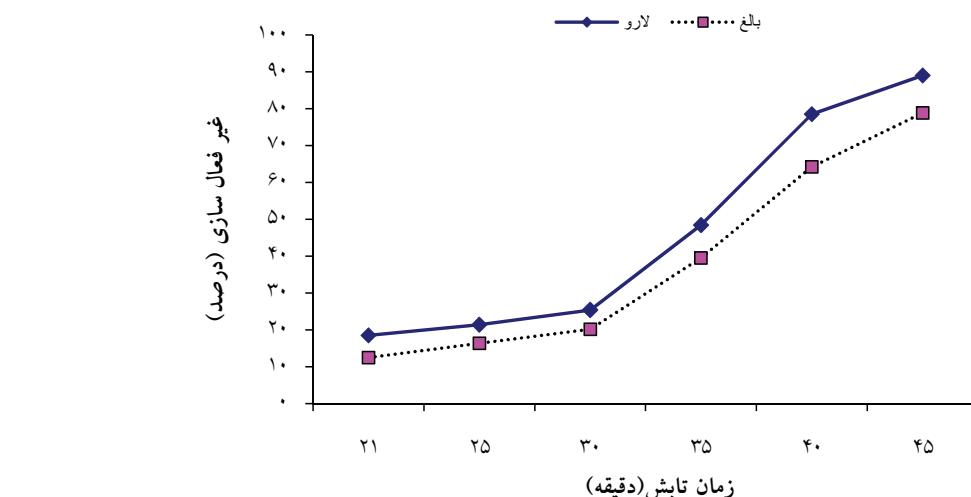
این مقاله از پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت محیط دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران استخراج گردیده است.

شکل ۲: کارایی لامپ فرابینش در غیر فعال سازی نماتودهای آزادی در زمان های مختلف تابش

شکل ۳ : تاثیر تغییرات کدورت در غیر فعال سازی نماتودهای آزادی در زمان تابش ۱۰ دقیقه

شکل ۴: تاثیر تغییرات دما بر کارایی غیرفعال سازی نماتودهای آزادی در زمان تابش ۱۰ دقیقه

منابع

- Mark WL, Kwok-Keung A. Water Treatment and Pathogen Control: Process Efficiency in Achieving Safe Drinking-Water. London: IWA Publication; 2004.
- Hammer MJ, Hammer MJR. Water and Wastewater Technology. 6th ed. New Delhi: Prentice-Hall Inc.; 2008.
- ISIRI. Quality standards of drinking water: Detection and separation of nematodes in raw water. Tehran: Institute of Standards and Industrial Research of Iran; 2002 (in Persian).
- McGhee TJ. Water Supply and Sewerage. 6th ed. USA: McGraw-Hill Inc.; 1991.
- Gates FL. A study of the bactericidal action of ultraviolet light. General Physiology. 1929;13(2):231–60.
- Sarah A, Brownell K, Nelson L. Inactivation of single-celled Ascaris suum eggs by low-pressure UV radiation. Applied and Environmental Microbiology. 2006;72(3):2178–84.
- Jagdale GB, Grewal PS. Storage temperature influence desiccation and ultraviolet radiation tolerance of entomopathogenic nematodes. Thermal Biology. 2007;32(1):20-27.
- Gomez M, Plaza F, Garralon G, Perez J, Gomez MA. A comparative study of tertiary wastewater treatment by physico-chemical-UV process and macrofiltration-ultrafiltration technologies. Desalination. 2007;202(1-3):369-76.
- Wang J, Lin W, Baozhen W, Jinsong Z, Qixian Z. Impact of suspended particles and enhancement techniques on ultraviolet disinfection of a secondary effluent. Journal of Ocean University of China. 2006;5(4):381-86.
- Vaezi F. Application of ultraviolet irradiation for wastewater disinfection [dissertation]. Tehran: Tehran University of Medical Sciences; 1995 (in Persian).
- Templeton M, Hofmann R, Andrews R, Whitby E. UV inactivation of floc associated MS-2 coliphage. Proceedings of American Water Works Association Water Quality Technology Conference; 2003 Nov 2 – 6; Philadelphia, PA.
- Malley J. The state of the art in using UV disinfection for waters and wastewaters in North America. Proceedings of ENVIRO 2000 – Australian Water Association (AWA); 2000 Apr 9 – 13; Sydney, Australia.
- Severin BF, Suldan MT, Englebrecht RS. Effects of temperature on ultraviolet light disinfection. Environmental Science and Technology. 1983;1(17):717–21.
- Malley JP, Jr. Engineering of UV disinfection systems for drinking water. IUVA News. 2000;2(3):8-14.